

In gesprek met Erik Somhorst

Van machinebankwerker bij Hollandse Signaal tot geweermaker in zijn eigen bedrijf in Haaksbergen. Erik Somhorst (1967) heeft van zijn passie zijn beroep weten te maken. Somhorst schiet al vanaf zijn 15de kleiduiven op de schietbaan 't Weideke in Rietmolen, tussen Neede en Haaksbergen. Toen hij nog niet mocht schieten hielp hij met de handmatige kleiduivmachines. Door goed te kijken naar hoe andere schoten, verbeterde hij zichzelf maar zag tegelijkertijd ook hoe anderen zich konden verbeteren. Natuurlijk ging er ook nog weleens wat stuk aan die hagelgeweren ...

Ambachtsman en instructeur

Sinds 1994 repareert Somhorst hagelgeweren en kogelbussen in zijn eigen bedrijf Somhorst Wapenmakers. Omdat hagelgeweren, vanwege de vele kleinwildjachten in Nederland, het meeste worden verkocht en gebruikt, worden die ook het meeste ter reparatie aangeboden. De slagpen, de spanstukken, tuimelaars die blijven staan, een gebroken kolf, deuken in de bies of loop; dat zijn slecht voorbeelden van wat er bij intensief gebruik defect kan gaan. Somhorst kan in principe alles repareren. Voor gespecialiseerd werk, zoals bijvoorbeeld het maken van originele handgemaakte gravures, werkt Somhorst samen met erkende specialisten. Want Somhorst was al een goede machinebankwerker maar heeft daarnaast het vak van geweermaker ook nog eens geleerd van een Duitse Büchsenmachermeister.

Trainer A

Somhorst is fanatiek sportschutter maar komt vanwege het vele werk daar nog nauwelijks aan toe. Hij is gediplomeerd KNSA trainer hagel A en geeft les voor de Stichting Jachtopleidingen Nederland en is waarnemer bij de examens. Tijdens de jachtopleiding ziet hij bij de aspirant-jagers of een wapen wel of niet past en kan ze adviezen geven voor als ze later een hagelgeweer gaan kopen. De kolf is te kort of te lang. De voetenstand is goed of moet anders, er is wel of geen opschot. Allemaal zaken die het succes van de hagschutter bepalen. Volgens Somhorst: 'Het geheim van een goede schutter is de voetenstand; dat bepaalt voor 50-60% het eindresultaat. Het oppakken van de duif met dezelfde snelheid en dan er voorbij is 15-20% van het succes. En uiteraard moet het geweer perfect passen.' Want waar Somhorst expert in is, is het passend maken van hagelgeweren. 'Past een geweer namelijk niet goed, dan schiet je minder goed. Vooral de kolf moet passen.'

Schieten met de kolf

Somhorst vervolgt: 'De kolf is het allerbelangrijkste aan het geweer. Zoals ze tijdens de jachtopleiding al bij het kleiduivenschieten vertellen: de loop schiet, de kolf treft. Bij het schouderen moet de bovenkant van de kolf tegen het jukbeen aanzitten. Daarbij kijk je dan je vlak over de bies. Niet tegen de sleutel, niet op de bies, niet links of rechts van de bies; eigenlijk zie je de bies niet en zie je alleen de korrel. Dan past de kolf.' Om te kunnen bepalen of een geweer past, gaat Somhorst voor zijn klant staan. Zijn hoofd is het doel. De klant

moet met de ogen dicht het geweer 'aangoeien', schouderen. Dus eerst kijken naar het doel, dan de ogen dicht en vervolgens het geweer snel in de schouder plaatsen. Dan de ogen open en bijna meteen zie je zelf al of het goed is. Herhaal dat een paar keer want de manier van aangoeien is niet steeds hetzelfde. Wat hierbij ook een rol speelt, is het dominante oog. Om daar achter te komen wijs je met je vinger naar een object in de achtergrond met beide ogen open. Sluit dan om beurten het linker- en het rechteroog. Als je, wanneer je het linker

gesloten hebt, nog steeds naar hetzelfde object wijst, maar je ziet dat je, wanneer je het rechteroog sluit, de vinger en het object een heel eind uit elkaar staan, dan is je rechteroog (het oog dat 'goed' wijst), dus dominant. Voor twee derde van de mensen is het rechter oog dominant. Somhorst: 'Is je linker oog dominant en ben je beginnend schutter, dan zou je kunnen overwegen om links te gaan schieten. Dat is even wennen maar geeft uiteindelijk het beste resultaat.'

Nog een keer de kolf

De kolf is zo belangrijk omdat de lengte, de hoogte en de stand ten opzichte van de loop bepalen of een geweer wel of niet past. De kracht van Somhorst is dat hij snel in de gaten heeft of een kolf past en hoe hij hem eventueel passend kan maken. De hoogte is bij te werken, de lengte uiteraard ook en zelfs de plaats waar je wang/jukbeen tegen de kolf aan komt, is aan te passen. Ook kan de kolf worden bijgebogen. Somhorst adviseert zijn klanten om na een paar maanden terug te komen om de laatste puntjes op de i te zetten. Somhorst: 'Als de kolf te kort is, dan moet hij langer worden gemaakt. Dan moet er een stuk hout of hard kunststoffen plaat worden aangezet. Niet, zoals vaak gebeurt, met een rubberen of met een leren hoes achterop de kolf. Dat soort oplossingen geeft meestal narigheid. Het is te stroef waardoor bij het aangooien van het

geweer de kolf laag in de oksel belandt, half tegen de borst komt of teveel tegen de bovenarm. Of te hoog of te laag in het kuiltje tussen borst en schouder belandt.'

Hagelnummers en grammen

Somhorst krijgt veel vragen over hagelpatronen. Welk hagelnummer? Hoeveel grams? Welke chokes moet ik gebruiken? De meest universele hagelpatroon is volgens hem hagelnummer 4 en 32 gram. Daar kun je werkelijk alles mee schieten: duiven, kraaien, eenden, hazen, vossen, ganzen, noem maar op. Heb je echt alleen maar een kraaien- of duivenjacht, dan is hagelnummer 5 en 28 gram de beste oplossing. Qua chokes adviseert hij 1/4 onder en 1/2 boven. Nog even ter herinnering: cilindrisch (grootste spreiding), 1/4, 1/2, 3/4, full choke (minste spreiding). Hoe meer hagel er in de patroon zit - dus hoe hoger

het hagelnummer - hoe wijder de choke (grote spreiding) moet zijn.

Eenvoudig onderhoud vergroot levensduur

Na het gebruik van het geweer de buitenkant goed droogmaken en op kamertemperatuur verder laten drogen. Daarna met een katoenen lapje met een klein beetje wapenolie het geweer insmeren. Dat beschermt tegen vocht. De loop aan de binnenkant reinigen met een katoenen lap met wapenolie erop. Zit er een deuk in de loop, breng hem dan naar je geweermakerij want een deuk geeft bij een schot mogelijk een piekbelasting in de loop waardoor er bulten kunnen ontstaan. De loop kan zelfs

scheuren of openbarsten.

Kogelbuks en richtijker

Over de aanschaf van een kogelbuis is Somhorst kort: de richtijker is het belangrijkste. Natuurlijk is het gebruiksdoel belangrijk voor de keuze van het kaliber en het soort buks (enkelloops, dubbelloops, combinatielopen) maar de kijker doet het werk. Een richtijker heeft een vergroting, ook wel zoom genoemd. Die is meestal variabel, bijvoorbeeld 1,7-10 of 2,5-15 of 3-12. Ook bij die keuze speelt het gebruiksdoel een rol. De diameter van de richtijker wordt bepaald door de uittrede pupil. Dat is een getal in mm. Volgens de website van Swarovski: 'De pupil van het menselijk oog reageert op lichtintensiteit als een automatisch diafragma in een fototoestel. Bij fel licht wordt hij kleiner en bij gering licht (schemer) groter. Feitelijk sluit of verwijdt de iris zich rondom de pupil. De capaciteit van deze kringpomp is wel leeftijdsgebonden. Op 17-jarige leeftijd is de maximale grootte 7mm, op 30-jarige leeftijd is dit gereduceerd naar 6mm, op 50-jarige leeftijd 5mm, om bij de respectabele

leeftijd van 80 jaar aangekomen zijnde nog slechts 2mm open te kunnen staan.' Een vergroting van 8x is tijdens de (aanzit) jacht veel gebruikt omdat er dan ook nog veel van de omgeving rond het wild is te zien. En de vergroting is groot genoeg om goed te kunnen mikken. Bij een richtkijkerdiameter van 56 mm gedeeld door 8x vergroting is de uittrede pupil 7 mm. Voor mensen van 30 jaar of ouder meestal een overkill.

Inschietservice

Met zijn ervaring en vakmanschap helpt Somhorst de jager bij zijn keuzes; door samen te kijken naar het gebruiksdoel. Is de keuze voor de richtijker en de kogelbuks eenmaal gemaakt, dan gaan de klant en Somhorst naar Schietbaan Jaspers in Winterswijk. Somhorst stelt de buks en kijker zo in dat de buks voor hem goed staat. Daarna schiet de klant de buks voor zichzelf in. Want net als met het hagelgeweer moet ook de kogelbuks met richtijker in alle opzichten perfect passen.

 www.somhorst.nl